

**TURVAPAikka-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO**

Euroopan unionin tuella

AMIF idea- ja kumppanihakua									
Idean nimi	Idean aihe	Kehittämistarve	Lisätietoja	Kohderyhmä	Kohealue	Haemme kumppania	Meillä on jo laaja kumppanuus ja yhteistyötahot, mutta haluamme tukea hankesuunnitelman työstämisessä	Yhteystiedot	
1	Koulutuksella kotoutumaan	palvelujen kehittäminen	Maahanmuuttajien tarve ja halu koulutukseen on valtava. Harvat haluavat mennä toihin vähäisellä kielitaidolla ja puuttellisella ammattitaidolla. Viranomaiset ovat ansiokkaasti kehittäneet maahanmuuttajien koulutustarjontaa. Pajon kuitenkin on vielä tekemistä, että kaikki maahanmuuttajat saisivat tietoa tarjolla olevista koulutuksista ja niistä järjestävistä oppilaitoksista. Lisäksi he tarvitsevat tietoa siitä, miten haastaa, mitä valmiuksia pitää olla ja millaiset pääsykokeet ovat. Korkeakouluihin hakemille on tarjolla monenlaisia valmennuskursseja, mutta maahanmuuttajille on tarjolla vain VALMA, joka on todella massiivinen koulutus, kestää jopa vuoden.		Kohderyhmä on koulutusta etsivät maahanmuuttajat ja heitä ohjaavat opettajat ja muut tukihenkilöt. Erityisesti kansainvälisiä suojelua saavat sekä suomalaisten puolisot sekä työhön tulleiden ulkomaalaisten puolisot. Lisäksi kohderyhmänä ovat henkilöt, jotka ovat Suomessa työskennelleet, mutta jääneet työttömiksi ja jotka haluavat opiskella uuden ammatin. Kohderyhmiin kuuluu tuhansia ihmisiä.	Kohealue on erityisesti Pääkaupunkiseutu ja muu Uusimaa.	Oppilaitoksia, jotka haluavat parantaa maahanmuuttajien koulutusvalmiuksia ja tuoda esille omaa koulustarjontaansa. Myös muut kumppanit voivat tulla kysymykseen.	www.maahanmuuttajakoulutus.fi, Antti Kanninen, info@mamuko.fi, 044 3645330	
2	Kuntien maahanmuuttajapalveluiden kehittäminen mm. kuntien välisellä yhteistyöllä	kuntien ja järjestöjen yhteistyön kehittäminen, palvelujen kehittäminen, hyvien etnisten suhteiden edistäminen osallisuuden lisääminen, asenneilmapiirin parantaminen, vertaistuki ja mentorointi, osaamisen lisääminen	Useat Lapin kunnat ottavat uusina toimijoina vastaan kiintiöpakolaisia keväällä ja syksyllä 2017. Hankkeessa kehitetään palveluita etenkä ennen ja jälkeen koto-koulutuksen toteuttavaksi sekä muihin vastaaviin siirtymävaiheisiin. Pienet kunnat voisivat lähteä kehittämään maahanmuuttajille ja pakolaisille/turvapaikanhakijoille suunnattuja palveluita yhdessä, jolloin saataisiin aikaan uusia, innovatiivisia ratkaisuja kustannustehokkaasti. Kehittämishankkeella suunnitellaan ja kehitetään palveluita, täydennetään henkilöstön osaamista ja pilotoidaan kokeilutoimintana Hankeidea on vielä alustava ja sitä halutaan työstää eteenpäin yhteistyössä hankekumppaneiden kanssa.	Lapin yliopisto suunnittelee kolmivuotista kehittämishanketta, jonka tavoitteena on ratkaista kuntien kanssa uusia palvelutarpeita yllä kuvatusta näkökulmasta. Hankkeessa toteutetaan: Kuntakohtaiset kehittämissuunnitelmat (palvelumuotoilun menetelmin palvelujen kehittäminen, 3 työpajaa per kunta); etsitään olemassa olevista palveluista (esim. 3 sektorin tarjonnasta) mahdollisuuksia maahanmuuttajien palvelutarpeisiin vastaamiseen. Kunnan henkilöstön osaamisen täydentämistä: Osaamistarpeisiin vastaava, kuntien kokemustenvaihdon ja yhteistyön mahdollistava täydennyskoulutusohjelma, teemoina mm. monikulttuurinen työympäristö ja kulttuurien kohtaaminen (laajuus noin 7-10 pv). Koulutuspäivät toteutetaan monimuotoisina, etäopiskeluohjelmista hyödyntäen. -Palvelujen kehittämistä yhdessä muiden hankekuntien kanssa: Pilotoidaan esim. suomen kielen kurssia tai kokeillaan omankielistä ohjausta ja neuvontaa yhteistoteutuksena ja etäyhteyksiä hyödyntäen (Virtu-pisteet tms.) useamman hankeku	Kohderyhmänä ovat kuntatoimijat, kuntayhteyshenkilöt, järjestötoimijat, kolmansien maiden kansalaisten kohderyhmä tarkentuu vielä myöhemmin, riippuen myös kuntien tilanteista.	Kunnat, erityisesti Lapin alueen kunnat. Mahdollisuus myös laajentaa yhteistoteutusta, esim. kuntamentorointia Lapin alueen ulkopuolelle.	Haemme kuntakumppaneita, järjestökumppaneita, mahdollisia yritystoimijoita.	Tällä hetkellä jo olemassa olevat kumppanit: Peikosenniemen kunta, kunnanjohtaja Pertti Severikangas.	Lapin yliopisto, Katri Kuusela, info@mamuko.fi, 040 5161054
3	Resurssipankki	kuntien ja järjestöjen yhteistyön kehittäminen, palvelujen kehittäminen, hyvien etnisten suhteiden edistäminen osallisuuden lisääminen, vertaistuki ja mentorointi, osaamisen lisääminen	Monet keskkökoiset Länsi-Uudenmaan kunnat (Vihti, Lohja, Raasepori) sekä uutena mukaantulevana kuntana myös Karkkila), jotka ovat ottaneet vastaan kansainvälisen suojelun saavia henkilöitä ovat tilanteessa, joissa kohdataan käytännön työssä hyvin samankaltaisiin haasteisiin. Keskeisimpiä näistä haasteista ovat seuraavat: -maahanmuuttotyön niukat resurssit- usein 1-3 työntekijää, sijaisjärjestelmää ei useinkaan ole esim. loma-ajoina tai tyhjillä sairastamolla- tämä kuormittaa maahanmuuttotyössä toimivia henkilöitä -toiminnassa mukana olevien vapaaehtoisten riittämätön tukijouhto niukoista henkilöstöresursseista- vapaaehtoisuutta vaatii systemaattista koordinaatiota ja arvokasta työtä tekevät vapaaehtoiset tarvitsevat tukea työssään - järjestökentän ja kunnan välisen yhteistyön sirpaleisuus -asiakkaiden osallisuuden vahvistamiseen ei ehditä keskittymään perustuksessa riittävästi	Resurssipankin päätavoitteena on luoda systemaattinen, pitkäjänteinen kumppanuus resurssien lisäämiseksi Vihdin, Karkkilan, Lohjan ja Raaseporin kuntien kesken yhdistämällä henkilöstöresursseja sekä kehittämällä vapaaehtois- ja järjestötoimintaa. Tavoitte 1: Vihti-Karkkila-Lohja: Vihti ja Lohja ovat ottaneet vastaan pakolaisia aikaisemmin ja Karkkila vuonna 2017 on tulossa mukaan pakolaisten vastaanottoon uutena kuntana. Lisäksi nämä kunnat sijaitsevat lähellä toisiaan ja tekevät muutenkin jo yhteistyötä keskenään. Tarkoituksena on hankkeen aikana pilotoida ns. kiertävä pakolaisohjaja-malli, jossa kunnat paikkaavat 2 yhteistä pakolaisohjajaa, jotka voivat toimia joustavasti työttömien mukaan näiden kolmen kunnan alueella. Lisäksi kunnat kehittävät yhteisesti kotouttamisen prosessia. Lisäksi toiminnassa vahvistetaan kunnassa jo olevien pakolaisten osallisuutta kouluttamalla heitä kokemustoreiksi. Tavoitte 2: Vapaaehtois- ja järjestötoiminnan kehittäminen	Hankkeen kohderyhmänä ovat kuntien maahanmuuttotyöntekijät sekä toiminnassa mukana olevat vapaaehtoiset sekä alueen kotouttamistyötä tekevä järjestö. Vapaaehtoisten lukumäärä alueella on yhteensä noin 100 henkilöä, kuntien työntekijät noin 8-10. Yhteensä näissä kunnissa on kolmansien maiden kansalaisia eli kansainvälisen suojelun saaneita henkilöitä yhteensä noin 350henkilöä.	Hankkeen kehittämistarpeina on kuntien ja järjestöjen välisen yhteistyön kehittäminen, kunnan maahanmuuttotyöntekijöiden osaamisen kehittäminen sekä kunnassa olevien pakolaistaustaisten henkilöiden osallisuuden lisääminen. Hankkeessa mukana olevat kunnat ovat Vihti, Karkkila, Lohja ja Raasepori.	Haemme mukaan vielä mahdollisesti muita Länsi-Uudenmaan kuntia, jotka ovat kiinnostuneita kehittämään kolmannen sektorin kanssa tehtävästä yhteistyöstä.	MLL:n ystäväksi Maahanmuuttajajäille toiminta Lohjan Monitoimikeskus Hiiden opisto	Vihdin kunta Kristiina Toivikko, kristiina.toivikko@vihti.fi, 040 0421730
4	lane, jalkautuva neuvonta	kuntien ja järjestöjen yhteistyön kehittäminen, palvelujen kehittäminen, hyvien etnisten suhteiden edistäminen osallisuuden lisääminen, asenneilmapiirin parantaminen, elämänhallinnan ja arkitaitojen lisääminen (tasmenä lisätiedossa: esim. yhteiskuntatietoisuus palveluihin opastaminen asunineuvonta...), vertaistuki ja mentorointi, osaamisen lisääminen, kansalaisaktiivisuuden ja yhdenvertaisten vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen	Helsingin Puhokseen kokoontuu päivittäin maahanmuuttajia, maassa oleskelijoita ja turvapaikanhakijoita, jotka eivät ole palvelujen piirissä. Alue toimii ostos- että tiedonvaihtopaikkana ja herättää n. 500 päiväkävijänsä vuoksi jonkin verran pelkoa alueella asuvassa ja asioivassa suomenkielisessä väestössä. Epätarkka ja puutteellinen tieto kasvattaa epärealistisia odotuksia sekä ennakkoilouloja. Arvottomuuden ja syrjinnän kokemukset lisäävät yhteiskuntaan kohdentuvaa vihaa ja saattavat alttiimmaksi radikalisoitumiselle. Alueelta kirjataan mm. pahoinpitelyjä, huumausainekäyttöä, varastetun välistä ja häiriköintiä. Nyt alueella/alueen vähemmistöille on kehitetty huono maine, joka heikentää myös liikkeenharjoittajien elämän hankintaa. Maahanmuuttajien vastaisen liikkeidinnan ennakoidaan kasvavan alueella. Tästä on jo todisteena 26.11.16 Suomi Ensini- liikkeen mielenilmaus alueella. Alueella oleskelevat ihmiset tarvitsevat omakielistä neuvontaa ja ohjausta aktiiviseen osallisuuteen.	Alueella toimiville, kaupungille ja järjestöille on rakentunut yhteinen tahtotila pysäyttää alueen heikentyminen, ohjata oleskelijat aktiiviseen elämään ja rakentaa alueesta turvallisen ympäristöä. Toimijat ovat kaupungin johdolta järjestäneet yhteisiä tapaamisia, joissa on visioitu alueen ja siellä liikkuvien ihmisten neuvonnan kehittämistä. Alueelta vuokrataan n. 150 nelion tila, jossa käynnistyy kokeiluina 1.6.-31.12.2017 toteutettava monitoimijainen kohtaus- ja neuvontapaikka. Koordinoitavaksi on ostettu Monk ry:ltä. Kaupunki ja järjestöt tuovat tilaan palveluohjausta, toimintaa, neuvontaa. Kokeiluissa selvitetään, mitkä alueella oleskelevien ihmisten ohjauksen ja neuvonnan tarpeet ovat. Selkeästi on nyt jo nähtävissä, että tältä väestöltä puuttuu tieto turvallisuuteen liittyvistä asioista, sähköisen asiointin taidot, käsitys kaupunkiympäristön palveluista ja mahdollisuuksista sekä kielitaito. Näistä aiheutuu, etteivät he löydä palveluja ja pääse osalliseksi toimintoihin	Ensisijaisena kohderyhmänä somalilaiset, arabit ja muut 3 maista tulleet. Tavoitteena on saattaa jokainen aktiiviseen osallisuuden piiriin. Kaupunki kohdentaa neuvontaa niille, joilla on oleskelulupa. Monk ry ja muut järjestöt vastaavat paperittomien neuvonnasta. Kohderyhmässä on paperittomien lisäksi sellaisia, jotka ovat lähtöisin kolmansista maista ja asuneet valtiolla muissa Euroopan maissa, nyt palanneet takaisin, lisäksi vasta muuttaneita sekä kauan Suomessa asuneita kolmansien maiden ihmisiä, jotka eivät ole päässeet palvelujen piiriin elvää kieltä. Väestöllä kohderyhmänä ovat kaikki Puhoksessa asioivat, joiden turvallisuuden tunnetta ja kohtaamisen kykyä hanke edistää.	Helsingin hanke kohdentuu Ita-Helsinkiin. Hankkeeseen liittyy myös etsivää työtä. On odotettavissa, että palvelua käyttävät myös läntisillä ja pohjoisilla alueilla asuvat, jotka asioivat Itäkeskuksessa ja Puhoksessa ja jollie keskustan neuvontapisteissa asiointi ei tunnu omalta. Vastaavia alueita löytynee myös muista suurista kaupungeista.	Vastaavaanlaista toimintaa tavoitteleva kuntakumppani Järjestökumppaneineen olisi hyvä verkko ja kehittämisen katalysaattori.	Helsingin kaupungin sisältä: Pelastuslaitos, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, sosiaali- ja terveystoimiala, kasvatusta ja koulutus toimiala ja keskuhallinnosta Elinkeino-osaston maahanmuutto- ja työllisyyspalvelut ja yrityspalvelut sekä Hallinto-osastolta turvallisuus- ja valmiusyksikkö sekä hankkeen hallintoa Tietotekniikkaosaston osallisuus ja neuvonta – yksikkö. Monk ry ja Helsingin Pelastuslaitto, Teatteri Universum sekä 8 muuta maahanmuuttajien omaa järjestöä. Puhoksen ostokeskuksen yrittäjät.	Helsingin kaupunki, Merja Svensk, merja.svensk@hel.fi, 09 31074127
5	OLLI-HANKE: Opiskele (suomea), löydä (poikusi), Liity (yhteisöön) & integroidu(yhteiskuntaa n)	kuntien ja järjestöjen yhteistyön kehittäminen, palvelujen kehittäminen, hyvien etnisten suhteiden edistäminen osallisuuden lisääminen, elämänhallinnan ja arkitaitojen lisääminen (tasmenä lisätiedossa: esim. yhteiskuntatietoisuus palveluihin opastaminen asunineuvonta...), vertaistuki ja mentorointi, osaamisen lisääminen	Toteuttaa hanke, joka kokonaisvaltaisesti mahdollistaa luku- ja kirjoitustaidottoman ja heikon koulutustasuisen aikuisen maahanmuuttajan nopean ja syvän kotoutumisen. Hanke sisältää seuraavat osat: elinympäristö (asuminen, arjen taidot ja elämän hallinta), yhteiskunta koulutus (palvelut, tuet ja koulutusjärjestelmä jne.), peruskoulutus (kieli, luku- ja kirjoitustaito, ammatillisen osaamisen ja suuntautuneisuuden kartoittaminen, työkyyntä arviointi), uraohjaus (työssäoppimisjakso, työkokeilu, ammatillisen koulutuksen osat) ja työllistymisen (moninaisuus: osa-aikatyö, yrittäjyys jne.) Hankeeseen tarkoituksena on jo olemassa olevien palveluiden ja rakenteiden kehittäminen ja uudelleen organisoiminen sekä uusien toimintamallien löytäminen. Koska yhteiskuntamme on erittäin akateemisesti suuntautunut ja rakentunut, kohderyhmän ihmisillä ei ole juurikaan mahdollisuuksia integroitua yhteiskuntamme täysvaltaiseksi ja toimiviksi jäseniksi.	Kun henkilö ei pysty hyödyntämään olemassa olevia taitojaan, jää hän helposti ns. aktiivisten toimenpiteiden käyttäjäksi, jotka ovat yhteiskunnan ylläpitämiä ja kustantamia. Tällöin ei saada käyttöön henkilön potentiaalia joka mahdollistaa hänen toimimisensa tuottavana yhteiskunnan jäsenenä. Hanke pyrkii luomaan uudenlaisia ja joustavampia malleja, joilla mahdollistetaan ihmisten toimintakykyisyys ja potentiaalinen käyttöön otto yhteiskunnan hyväksi. Hanke pyrkii vastaamaan siihen haasteeseen, johon kunnat joutuvat, kun vastuu luku- ja kirjoitustaidot opetuksesta siirtyy työ- ja elinkeinoministeriöstä opetus- ja kulttuuriministeriöön.	Luku- ja kirjoitustaidottomat ja heikon koulutustasuisen omaavat aikuiset maahanmuuttajat. Määrä on muuttuva ja kasvava osuus maahanmuuttajista.	Rauma, Laitila ja mahdolliset muut yhteistyötä haluavat kunnat ympäri Suomen	Muita kuntia, järjestöjä ja yrityksiä Suomessa	Laitilan kaupunki, Mirva Salonen, mirva.salonen@laitila.fi, 040 6674651	

6	Koti Hyvinkäällä - verkostosta voidaan kotouttamiseen	Koti Hyvinkäällä - verkostosta voidaan kotouttamiseen	kuntien ja järjestöjen yhteistyön kehittäminen, palvelujen kehittäminen, järjestöjen toiminnan kehittäminen, hyvien etnisten suhteiden edistämisen osallisuuden lisääminen, asennelmapliirin parantaminen, elämänhallinnan ja arkitaitojen lisääminen (tässänsä lisätiedoissa: esim. yhteiskuntatieteiden palveluihin opastaminen asumisneuvonta...), vertaistuki ja mentorointi	Vuoden 2015 pakolaisaloit näky vahvasti myös Hyvinkäällä, kun kaupungin perustettiin kaksi vastaanottokeskusta, joista toinen toimii edelleen. Lisäksi Hyvinkää sitoutui vuonna 2016 sopimuksella Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa tarjoamaan 111 kuntapaikkaa kansainvälistä suojelua saaville. Merkittävien puite on tällä hetkellä ystävä- ja tukihenkitöiminnästä sekä yleisestä jalkautuvasta kotouttamistyöstä. Viranomaisten resurssit ovat rajalliset jalkautuvaan kotouttamistyöhön ja avuksi tarvitaan järjestöjä ja vapaaehtoisia. Matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalveluja tulisi kehittää ja laajentaa sisältämään eri toimijoiden toimintoja. Myös maahanmuuttajien osallistaminen järjestettyihin toimintoihin on haastavaa. Kunnassa asuvilta maahanmuuttajilta saadun palauteen perusteella he kokevat, että Hyvinkäällä ei järjestetä heidän tarvettaan vastaavia palveluja ja toimintoja. Samaan aikaan toiminnan järjestäjät tuskailevat sen kanssa, ettei osallistujia toimintoihin ei löydy.	Suunnitellun hankkeen tarkoituksena on uudistaa kaupungin kotouttamistyön käytäntöjä, kehittää kansainvälistä suojelua vastaanoton prosessia monialaisena yhteistyönä sekä kehittää matalan kynnyksen palveluja niin, että niissä yhdistyy sekä kunnan että muiden toimijoiden palvelut saman katon alla. Tavoitteena on huomioida erityisesti kolmannen maailman kansalaiset ja heikommissa asemassa olevat maahanmuuttajat paremmin. Suurimpana haasteena tällä hetkellä on 3. sektorin toimijoiden aktivoiminen kaupungissa. Vapaaehtoisten tekemä työ on pirstaleista ja vailla koordinaatioita. Mikään 3. sektorin toimija ei ole ilmoittautunut vastuunkantajaksi monikulttuurisuustyössä ja toiminnan vastuuta on siirretty kaupunkille. Nyt kaupunki on omalta osaltaan ryhtynyt kartoittamaan mahdollisuuksiaan organisoida itse vapaaehtoistyötä sekä aktivoidea 3. sektorin toimijoita kotouttamistyöhön. Hankerahoituksen avulla pyritään saamaan avauksia pidemmälle kantavalle yhteistyölle.	Hankkeen ensisijaisena kohderyhmänä on kunnassa asuvat kolmannen maailman kansalaiset ja erityisesti heikoimmassa asemassa olevat. Huhtikuussa 2017 Hyvinkäällä asuu 170 kansainvälistä suojelua saavaa kolmannen maailman kansalaista, jotka ovat kotoutumisajalla. Vastaanottokeskuksesta siirtyi jalkautusti itsenäisesti oleskeluluvan saaneita turvapaikanhakijoita Hyvinkäälle esimerkiksi tammi-huhtikuussa 2017 noin 30 henkilöä, joista suurin osa perheitä. Hankkeen toisena kohderyhmänä on kaikki kotouttamistyötä kunnassa tekevät tahot ja niiden henkilöstö kuten kunta, valtion virastot sekä 3. sektorin toimijat.	Hankkeen kohdealueena on Hyvinkää, mutta tarvittaessa myös muuta Keski-Uudenmaan kuntilta.	Hyvinkää on kiinnostunut hankeryhteistyöstä sekä Keski-Uudenmaan kuntien että 3. sektorin toimijoiden kanssa.	Hyvinkään kaupunki, Miina Pyyliheimo, miina.pyyliheimo@hyvinkaa.fi, 040 7071196
7	työnimi: "Juurevat askeleet - yhteinen tie"	kuntien ja järjestöjen yhteistyön kehittäminen, palvelujen kehittäminen, järjestöjen toiminnan kehittäminen, hyvien etnisten suhteiden edistämisen osallisuuden lisääminen, asennelmapliirin parantaminen, elämänhallinnan ja arkitaitojen lisääminen (tässänsä lisätiedoissa: esim. yhteiskuntatieteiden palveluihin opastaminen asumisneuvonta...), vertaistuki ja mentorointi, osaamisen lisääminen, kansalaisaktiivisuuden ja yhdenvertaisten vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen, psykososiaalinen tuki eri muodoissaan.	Psykososiaalinen tuki maahanmuuttajille/turvapaikanhakijoille: vanhemmuuden tukeminen silten, että he osaisivat tukea lapsen koulunkäyntiä Suomessa. Perheet tarvitsevat tukea yhteiskunnan eri palveluiden löytämisessä ja käyttämisessä (esimerkiksi vapaan sivistystyön parissa muun muassa kansalaisopistoissa ja muissa opistoissa), vapaa-ajan harrastusten löytämisessä ja aloittamisessa. Vanhemmat tarvitsevat tukea lasten turvallisen kasvatuskulttuurin ja ympäristön rakentamisessa. Naiset ja miehet tarvitsevat rohkaisua kuyretä omia olemassa olevia vahvuuksiaan ja taltjoaan uudessa kulttuurissa. Nuoret tarvitsevat tukea elämänhallinnan taitojen kehittämisessä. Järjestöt tarvitsevat tukea keksinäisen yhteistyön vahvistamisessa maahanmuuttajatyössä, ja maahanmuuttajat tukea eri järjestöjen tarjoamien palveluiden löytämisessä.	* vanhemmuuden tukeminen vanhempien taitojen ja valmiuksien kasvattaminen tukemaan lapsen koulunkäyntiä mm. koulunkäynnin yleiskuva Suomessa ja vanhemman rooli, Wilman lukutaito, perhe-elämän kehittäminen, vertaistuki, ystävaperhe-toiminta * lapsen koulunkäynnin tukeminen (täksykoulut), suomenkielen oppimisen tukeminen mm. sanataidetta ja kuvataiteen eri muotoja hyödyntäen koulupaivän jalkaisena toimintana. esim. pajoiissa. * lasten harrastusten aloittamisen tukeminen, turvataitokasvatus (tunnetaidot, sosiaaliset taidot, Itseusojelutaidot), lapsen oikeudet * naisten ja miesten integraation tukeminen suomalaisen yhteiskuntaan ja kulttuuriin, osallisuuden lisääminen olemassaolevalla osaamisella hyödyntäen. * voimavarakeskeisten keskusteluryhmien perustaminen kielenopetuksen yhteyteen * nuorten psyykkisen tukeminen, oppimisvalmiuksien parantaminen ja opiskelun tukeminen psyykkisiä voimavaroja vahvistamalla	* Päähyödynsaajana turvapaikanhakija- ja maahanmuuttajaperheet, painopiste lapsissa, adissa ja isissä. * Alle 20-vuotiaat ilman vanhempaa Suomeen saapuneet turvapaikanhakijat ja maahanmuuttajat * Kantasuomalaiset ja maahanmuuttajat	Pohjois-Karjala: Joensuu, Kontiolahti, Kitee, Lieksa ja Nurmes Pohjois-Savo: Kuopio, Iisalmi, Sonkajärvi, Lapinlahti, Leppävirta, Siilinjärvi, Suonenjoki, Varkaus, Rautalampi ja Nilakan alue (Karttula, Tervo, Vesanto ja Keitele) Etelä-Savo: Mikkeli, Hirvensalmi, Mäntyharju, Savonlinna, Juva ja Pertunmaa Keski-Suomi: Konnevesi	Edellä mainitut kunnat, MLL, Pelastakaa Lapset ry, Väestöliitto, Martat, Suomen Mielenterveysseura, Sanataidekoulu Aapeli sekä muuta järjestöjä ja yhteisöjä		Työryhmä, Päivi Asikainen, asikainenpaivamaria@gmail.com, 050 4018690
8	luurevasti	hyvien etnisten suhteiden edistämisen osallisuuden lisääminen	Maahanmuuttajien juurtuminen asuinpaikkakuntaan yhdessä tekemisen kautta. Maahanmuuttajilla tarve tehdä kotimaasta lähtöisin olevia tultuja arkipäivän asioita. Tuntea itsensä tarpeelliseksi ja saada aikaan jotain näkyvää. Helpottaa yksinäisyyttä ja riittämättömyyden tunnetta. Kehittämistarpeena on myös maahanmuuttajien työllistymisen eri aloilla. Paikallistuotteiden tarjoaminen markkinoille ja sen kautta maahanmuuttajien työllistymisen.	Pilotointi aloitettiin vuonna 2011 maahanmuuttaja koulutuksen kanssa. Vuokrattiin kaupungilta palsta viljelyaluetta jossa maahanmuuttajat ja paikalliset asukkaat viljelyivät rintarinnan viljelypaistoja. Erityisesti maaseudulta tulleet maahanmuuttajat ottivat palstaviljelyyn omakseen. Palstaviljelynsato loi mahdollisuuden viljellä lähiruokaa perheen ruokapöytään. Palsta-alue on koko perheen yhteinen ajanviettopaikka ja kilnekohta paikkakuntaan. Asuminen kerrostalossa on monelle maahanmuuttajalle uusi asia. Viljelytarve purkautui pienin penkkihein kerrostalojen kupaessa ja se tietenkään ei ollut oikea paikka kasvattaa kasveja. Rintarinnan viljely opetti maahanmuuttajille ja kantaväestölle uusia tapoja kasvatata eri kasveja ja juureksia. Tavoitteena olisi työllistää maahanmuuttajia heidän oman toiminnan kautta. Tavoitteena on myös laajentaa toimintaa lähiruuan tuottamiseen paikallisille asukkailla. Palsta 10x10m on tarjottu viljelykäyttöön noin 30 kpl	Kohderyhmänä maahanmuuttajat jotka ovat saaneet oleskeluoikeuden tai odottavat oleskeluoikeuden saamista. Alueella asuu yli 800 maahanmuuttajaa lähes 60 kansalaisuudesta. Suurimpia ryhmiä ovat Burmalaiset ja Somalialaiset sekä Afgaanit	Kohde alueena Kemin kaupunki ja lähikunnat	Kumppaneina haemme maahanmuuttajien kanssa tekeviä järjestöjä, TE-toimisto ja yrityksiä sekä oppilaitokset.	Kemin kaupunki on toiminut hyvänä yhteistyökumppanina	Meri-Lapin Nuoret työhön ry., Juha Taanila, juha.taanila@kemi.fi, 0400 890646
9	Monikulttuurinen uraohjaus	palvelujen kehittäminen, järjestöjen toiminnan kehittäminen, hyvien etnisten suhteiden edistämisen osallisuuden lisääminen, osaamisen lisääminen	Länsimainen yksilökeskeinen uraohjaus ei huomioida perheen ja suuren todellisuuden tal sosio-ekonomisen taustan vaikutuksia ura-odotuksiin ja tulevaisuuden suunnitteluun. Näillä tekijöillä on merkitys, niin yksilökeskeisissä kulttuureissa, kuin erityisesti monikulttuurisessa kontekstissa ja yhteisöllisissä kulttuureissa. Samaan aikaan kulttuuritaustan huomiominen ei saa tarkoittaa kategoriin stereotyyppihin turvautumista. Hanke vastaa tarpeeseen kehittää monikulttuurisen uraohjauksen toimintamalleja, jotka ovat kulttuurisensitiivisiä ja tarjoavat yksilöllä mahdollisuuden sanoittaa ja tutkia taustansa sekä ympäristönsä vaikutusta omaan ajatteluun, tulevaisuuden kuviin ja ura-urainelmin. Mallissa identiteetti ymmärretään monikerroksisena ja joustavana	Toimintasuunnitelma: 1. Kokouksen muotoilu & Valmennus (01-08/2018): Kohdeorganisaatiot kehittävät monikulttuurisen ohjauksen toimintamallin itselleen valmennusprosessin tuella: Valmennusprosessissa hyödynnetään mm. kokemusasiantuntijaverkostoja koulutuksia sekä kohdeorganisaatioiden yhteisiä kehittämistyötapoja. 2. Kokoukset & Seuranä (09/2018 – 08/2019): Monikulttuurisen uraohjauksen toimintamalleja otetaan käyttöön kohdeorganisaatioissa ja kokeilla tuetaan vertaisryhmien ja kokemusasiantuntijoiden mentoiminnin avulla. Mallien toimivuutta arvioidaan kohderyhmien palauteen pohjalta, ja yhteisissä kehittämistyötapoissa mm. dialogitreenimenetelmällä. 3. Mallintaminen & Levitys (09-12/2019): Seuranä- ja arvioimaineistosta sekä yhteiskehittämistyötapoissa analysoidaan ja mallinnetaan monikulttuurisen uraohjauksen mallia, jota jaetaan verkostojen kautta. Monikulttuurisen uraohjauksen osaaminen kootaan myös oppaaksi ja webinaarisarjaksi, jotka ovat avoimesti saatavilla.	Hankkeen kohderyhmänä ovat maahanmuuttajien ura-, koulutusvalinnan ja työllistymisen ohjausta ja opetusta antavat organisaatiot. Mukaan pyritään saamaan noin 6-10 organisaation toteuttajajoukko, joka kehittää tuetusti, kokeilee ja juurruttaa monikulttuurisen uraohjauksen toimintamalleja.	Valtakunnallinen levitys Kokouklien kohdemakunnat kumppaneista riippuen	Haemme kumppaneita monikulttuurisen uraohjauksen toimintamallien kokeiluun. Toisin sanoen haemme 6-10 maahanmuuttajien ura-, koulutusvalinnan ja työllistymisen ohjausta ja opetusta antavaa organisaatiota kehittämään monikulttuurisen uraohjauksen osaamistaan ja toimintamallejaan valmennus- ja yhteiskehittämisympäristöissä. Olemme myös kiinnostuneita kumppaneista, jotka voivat edesauttaa tulosten levittämistä, esim. vahvojen verkostojen kautta. Oma roolimme keskittyisi valmennus- ja yhteiskehittämisympäristöjen suunnitteluun ja koordinoimiseen, tulosten analysointiin ja mallintamiseen sekä levittämiseen avoimen monikulttuurisen uraohjauksen oppaan ja webinaari-sarjan kautta.	Meillä on vahva kokemusasiantuntijaverkosto maahanmuuttajataustaisia opettajia sekä uraohjauksen toimijoita, joilla on kokemusta maahanmuuttajataustaisista asiakkaita. JAMK, AOKK on järjestänyt Specima-pätevyyskoulutusta Suomessa asuville maahanmuuttajataustaisille opettajille vuodesta 2011. Koulutus antaa opettajille yleisen pedagogisen pätevyyden. Lisäksi AOKK vetää valtakunnallista Ohjaamojen kehittämishanketta, TESSU ja OSMO. OSMO-projekti vahvistaa paikallisten ja alueellisten Ohjaamojen kykyä palvella maahanmuuttajataustaisia asiakkaita. Hankkeiden kokemusasiantuntijaverkostoja ja kehitettyä uraohjausosaamista voidaan hyödyntää valmisteltavassa hankkeessa.	JAMK, ammatillinen opettajakorkeakoulu, Anna Aalto, anna.aalto@jamk.fi, 040 6402346
10	Verkosto-osaamista palvelukartan rakentamiseen	kuntien ja järjestöjen yhteistyön kehittäminen, palvelujen kehittäminen, hyvien etnisten suhteiden edistämisen osallisuuden lisääminen, osaamisen lisääminen	Tehokkaan ja joustavan kotoutumisen palvelupolun kehittämisessä tarvitaan verkostojen rakentamista ja verkosto-osaamista. Kunnat ovat toimineet melko itsenäisesti maahanmuuttajien kotoutumispalveluiden rakentamisessa. SOTE-uudistuksen myötä kotoutumispalveluiden tuottaminen muuttuu verkostomaisemmaksi ja yhteisöllisemmäksi, kun SOTE-palvelutuotanto siirtyy maakunnille. Kotoutumispolku muodostuu jatkossa sekä kuntien että maakuntien vastuulla olevista palveluista. Kunta on avainasemassa mm. kasvatusta- ja koulutuspalveluiden sekä asumisen ja vapaa-ajan palveluiden järjestämisessä. Erityisesti kasvu- ja elinkeinotoiminnan kunnan elinvoimaisuuden tukemiseksi. Kun yhteistyötä maaseudun yrittäjien ja elinkeinotoiminnan kehittäjän suuntaan rakennetaan osana kotoutumispolkuja, voidaan kunnissa nykyistä vahvemmin nähdä maahanmuuttajat voimavarana, jota kannattaa alueelle houkuttella osana elinkeinotoiminnan kehittämistä	Vahvuutenne on verkosto-osaaminen. Tarjoamme hankkeisiin verkostovalmentaja-koulutusta sekä valmennusprosessia verkoston strategiseen rakentamiseen, verkoston arjen toimintaan, verkoston tietokäytäntöihin ja koordinoimisiin. Kotouttamisen teemassa verkosto-osaamistamme vahvistaa Kotopaikka -hanke (S20965). Hankkeen tavoitteena on rakentaa alueellinen kotoutumisen palveluverkosto, jonka yhteistyö mahdollistaa maahanmuuttajien kotouttamisen, koulutusta ja työllistymispolkujen kokeilun ja rakentamisen Keski-Suomen pienempiin kuntiin. Palvelukartta edistää toimivaa monialaista yhteistyötä eri kotouttamispalveluiden tuottajien välillä kotouttamispolun koordinoimiseksi sekä tehokkaiden ja joustavien palveluallien tarjoamiseksi mukaan lukien vapaa-ajan toiminnan ja työllistymismahdollisuuksien tukeminen yhteistyössä sidosryhmien kanssa. http://oppimateriaali.jamk.fi/verkostoitujanapu/ https://www.jamk.fi/fi/Tutkimus-ja-kehitys/projektit/kotopaikka/	Kohderyhmänä on kuntien ja kuntayhtymien henkilöstö (esim. ohjaus-neuvontatyö, varhaiskasvatus, nuoriso- ja kulttuuripalvelut, työllisyyspalvelut, sosiaali- ja terveyspalvelut, opetustyö) sekä kohdekuntien maahanmuuttajat, paikalliset maahanmuuttajien kanssa toimivat yksityisen ja kolmannen sektorin toimijat mukaan mukien järjestöt, seurakunnat, yrittäjähdytyst, kehittämisyhtiot ja työnantajat. Käytännössä sils kohteena maakuntatasolla koko kotoutumisen palveluverkosto (kunnat, maakunta, yksityinen ja kolmassektori) ja tavoitteena monikulttuurisuusosaamisen, yhteisöllisyyden, asiakaslähtöisyyden, asiakaslähtöisyyden ja verkostomaisen toiminnan kehittäminen SOTE-uudistuksen haasteisiin vastaten.	Maakunta (tai maakuntia riippuen partnereista), joka on kiinnostunut kehittämishankkeesta, joka vastaa SOTE-uudistuksen haasteisiin, mm. monikulttuurisuusosaamisen, yhteisöllisyyden, asiakaslähtöisyyden ja verkostomaisen toiminnan kehittämistä paitsiin. ja/tai pienten kuntien elinvoimaisuuden kasvattamiseen tukemalla paikallisia valmiuksia maahanmuuttajien kotouttamiseen sekä työllistymisen tukemiseen ja työpöykökouluun.	Haemme kumppaneita toimijoita ja verkostoja, jotka ovat kiinnostuneet koordinoimaan maakunnallista kotoutumispalveluverkoston kehittämishanketta. JAMK, AOKK tarjoaa hankkeeseen verkostovalmentajakoulutusta sekä valmennusprosessia verkoston strategiseen rakentamiseen, verkoston arjen toimintaan, verkoston tietokäytäntöihin ja koordinoimisiin. Lisäksi voimme tarjota Kotopaikka-hankkeessa kerättyä osaamista, tuotettuja tuloksia ja työkaluja, esimerkiksi: •Kotouttamisen palvelukartan kuvaaminen ja rakentaminen •Monikulttuurisuusosaaminen ja koulutukset palveluverkostonle •Viranomaisen ja palveluverkoston vertaistuki- ja mentorointialustojen sekä yhteistyön toimintamallien kehittäminen	Emme ole vielä hakenet kumppaneita, mutta voimmme hyödyntää esimerkiksi Kotopaikka -verkoston kokemusasiantuntijoita hankkeessa tarpeen mukaan.	JAMK, ammatillinen opettajakorkeakoulu, Anna Aalto, anna.aalto@jamk.fi, 040 6402346
11	TONAVA-hanke - Toimivat NAapurustot Vantaalla	kuntien ja järjestöjen yhteistyön kehittäminen, palvelujen kehittäminen, hyvien etnisten suhteiden edistämisen osallisuuden lisääminen, asennelmapliirin parantaminen, elämänhallinnan ja arkitaitojen lisääminen (tässänsä lisätiedoissa: esim. yhteiskuntatieteiden palveluihin opastaminen asumisneuvonta...), vertaistuki ja mentorointi, osaamisen lisääminen, kansalaisaktiivisuuden ja yhdenvertaisten vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen, yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen	Vantaalle muuttaa paljon omatoimisesti oleskeluluvan saaneita pakolaisia. Tämä tuottaa ongelmallisia tilanteita, kun asuminen järjestyy erilaisilla väliaikaisratkaisulla -määräaikaisten ja ylisuurten vuokrat/velat, asumiskelvottomia asumisratkaisuja. Naapurustotilidat jne. Vantaalla on yksityisomistajilla 400-500 tp-hak. omien etnisten yhteisöjen tukemana. Oleskeluluvan saavaa he hakeutuvat asuntomarkkinoille, koska asuminen ei voi jatkua. Asumisaikaa tuottaa ongelmia naapurustossa. Paperittomien / laittomasti maassa oleskelevien määrät lisääntyvät ja lisää rajoittajille ja lähimmäisille ongelmia. Vantaan tarjoaa kuntapaikat 50 alaikäiselle ilman huoltajaa maahan saapuneelle nuorelle. Täysi-ikäisyydessä he tarvitsevat asuntoja ja siihen tarjottavia kotin vieviä tukia. Nämä nuoret ovat erityisen haavoittavassa asemassa. Radikaalisuutuksen riski on suuri. Kunnan resurssit eivät riitä ja tarvitaan laajempaa yhteistyötä kunnan sisällä ja 3:n sektorin välillä. Tarvitaan uusia toimintatapoja.	Tavoitteena on laajentaa yhteistyötä Vantaan maahanmuuttajapalvelujen ja 3. sektorin toimijoiden välillä. Henkilöstöresurssi ei riitä suuren asiakasmaaran kasvun johdosta. Kotiin annettava tukea ei pystytä tarjoamaan. Hankkeen avulla palkataan neljä asuminen ohjaajaa, jotka kartoittavat asumisohjaajien työnkuvaan yhdessä kolmannen sektorin kanssa. Samalla hyödynnetään jo kaupungin olemassa olevia asuminen tuen työmuotoja, jotka modifoidaan paremmin vastaamaan kotoutujan tuen tarpeita. Lisäksi otetaan yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa käyttöön heillä käytössä olevat hyvät toimintatavat, jotka tulevat koko Vantaan toimintamalliksi esimerkiksi Suomen Pakolaisavun Naapurustosovittelu. Monelle pakolaiselle kodintuntemus ei ole tiedossa. Tämän vuoksi yhteistyötä laajennetaan tahoihin, jotka eivät aikaisemmin ole olleet kotouttamisessa mukana esim. Keski-Uudenmaan Pelastuslaitos. Palkattavat henkilöt keskittyvät jalkautuvaan sosiaalitoiminnan tavoittamiseen asukkaat elinympäristönsään.	Kohderyhmänä ovat Vantaalle muuttaneet oleskeluluvan saaneet pakolaiset. Hanke kattaa erilaiset ryhmät kuten kiintiöpakolaiset, omatoimisesti tai itsenäisesti kuntaan muuttaneet. Vuonna muutti vuonna 2016 eriten irakilaisia, syrialaisia ja afganistanilaisia. Vantaalle muutti vuonna 2014 yht. 340, 2015 yht. 340, 2016 yht. 620 uutta pakolaisasiakasta. Vuoden 2017 arvio on noin 1 200. Kohderyhmään kuuluvat myös pakolaiset, jotka ovat muuttaneet jo aikaisempina vuosina, mutta jotka edelleenkin tarvitsevat vahvaa lähtökä. Väilläisessä kohderyhmässä ovat vantaalaiset asukkaat ja järjestöt. Hankkeella vahvistetaan lähiyhteisön toimivuutta ja naapurustoja. Lisäksi kaikki vuokranantajat.	Vantaan kunta. Ideatyöpaissa tavoitetaan ne yhteistyökumppanit niistä kunnista, joihin muuttaa runsaasti pakolaisaustaisia asukkaita. Yhteistyökumppaneilla toivotaan uusien toimintatapojen ja hyvien käytäntöjen mallia, jotka voi olla pohjana vantaalaiselle asunossosiaalityölle ja naapurustosovittelulle.	Meillä on jo laaja kumppanuuksiverkosto, mutta olemme avoina ehdotuksille. Etenkin olemme kiinnostuneita toisista kunnista, joissa kehitetään samansuuntaista toimintaa.	- VAV Asunnot Oy - Y-Säätiö - ARA - Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus - Vantaan seurakuntayhtymä - Keski-Uudenmaan Pelastuslaitos - Suomen Pakolaisapu / Naapurusto sovittele -hanke - Nicehearts ry / Naapuritaidit-hanke - Vantaan Järjestörintki ry:n kautta tavoiteltavat järjestöt - Vantaan Yhteisöryhmä kautta tavoiteltavat järjestöt (asunnottomuustyötä tekevät järjestöt) - Kiinko - Kiinteistöalan koulutuskeskus (eivät vielä vahvistaneet) - DIAK	Vantaan sosiaali- ja terveystoimi/ Maahanmuuttajapalvelut, Hilka Linderborg, hilka.linderborg@vantaa.fi, 050 3122044

12	Taiteen soveltava käyttö ja mielenterveysyötyötötutkimisen välineinä	palvelujen kehittäminen, hyvien etnisten suhteiden edistäminen osallisuuden lisääminen	Vuosina 2015-2016 Suomeen tuli 38133 turvapaikanhakijaa. N. 35% turvapaikanhakijoista saa oleskeluluvan. Näiden ihmisten integroituminen yhteiskuntaamme on tärkeää. Maahanmuutto on iso elämämuutos, psyykkisesti raskas prosessi ja monelle myös suuri kulttuurin ja elinympäristön muutos. Kun maahanmuutto ei ole vapaaehtoinen ja sitä edeltää traumaattisia kokemuksia, psyykkinen kuormitus on erityisen suuri. Pitkän turvapaikkaprosessin on todettu lisäävän psyykkistä kuormitusta ja pahoinvointia. Maahanmuuttajien kokemukset jäävät usein vähälle huomiolle kulttuuristen tai kielellisten haasteiden vuoksi. Taiteen sovelttavan käytön avulla maahanmuuttajilla on mahdollisuus ilmaista itseään, tuntemuksiaan ja kokemuksiaan ilman kulttuurista tai kielellisiä rajoja. Maahanmuuttajan tulisi saada äänensä kuuluville, ja päästä tarvittaessa käsittelemään kohtamiaan stressitilanteita sekä mielenterveyden ammattilaisten kanssa että taiteen soveltavan käytön menetelmillä kiellaidon ollessa vielä heikko	Hankkeessa tuetaan maahanmuuttajien kotoutumista ja vuorovaikutusta paikallisten ihmisten kanssa. Metropolian ja Turun AMK:n musikin ja sairaanhoidon suomalais- ja ukomaalaistaustaiset opiskelijat ohjaajineen järjestävät maahanmuuttajille fasilitoituja työpajoja. Työpajojen turvallisessa ympäristössä maahanmuuttajat kertovat tarinoitaan ja kokemuksiaan sekä voivat ilmaista erilaisia tunteita draaman ja musikin avulla. Työpajoissa käsitellään myös kriisejä ja traumaattisia tapahtumia ohjatuisti. Työpajojen jälkeen käydään reflektiokeskustelu, jossa tunteet sanotetaan.	Kohderymänä ovat oleskeluluvan saaneet, kotouttamistoimien piirissä olevat maahanmuuttajat. Ryhmä on tarkoitettu tavoitella esim. kielitietoisuuden kautta. Mm. Helsingin aikuisopisto järjestää suomenkielen opetusta, joten siksi toivomme sikä kumppaniksi.	Kohteena ovat Helsingin ja Turun alueet. Nama kaupungit on valittu kohteiksi niiden suuren koon ja kuntapaikkamaaran takia. Kohteena on myös Metropolian ja Turun AMK:n musiikin ja sosiaali- ja terveysalan opiskelijat. Hankkeessa pilotoidut työpajat sisäl	Toiveet kumppaneiksi: Helsingin kaupungin maahanmuuttoyksikkö Turun kaupungin ukomaalaistoimisto Helsingin aikuisopisto Turun ammattikorkeakoulu	Metropolian musiikin yksikkö Metropolian Kliinisen hoitotyön ja ensihoidon palvelut - yksikkö Asiantuntijakumppanit: Lehtori Niina Ekiof: tekee välitöksiä somalialaisten turvapaikanhakijoiden yksityisyydestä terveydenhuollossa. Kymmenen vuoden työkokem	Metropolia AMK, Suvii Hartikainen, suvi.hartikainen@metropolia.fi, 040 1948528
13	Lapsiperheiden kotoutumisen tuki	kuntien ja järjestöjen yhteistyön kehittäminen, palvelujen kehittäminen, järjestöjen toiminnan kehittäminen, hyvien etnisten suhteiden edistäminen osallisuuden lisääminen, asennelmapilrin parantaminen, elämäntilannin ja arkielätojen lisääminen (täsmennä)	Tuttuun lapsiperheet tarvitsevat lapsilähtöisen vastaanoton lisäksi pitkäjänteisempää kotouttamisen liittyvää tukea. Vanhempien työllistyminen voi edetä hitaasti ja lasten pääsy päivähoitoon on kuntakohtaisia. Näkemysksemme mukaan koko perheelle suunnattu toiminta edistää kotoutumista ja perheiden hyvinvointia. Perheiden on vaikea hyätä suoraan kaikille tarkoitettuihin palveluihin, jonka vuoksi on ensin syytä kohdentaa heille omaa vähitellen integroituja edistävää toimintaa. Lapsen ja lapsiperheen hyötyvät heille räätälöidystä toiminnasta josta hyödynnetään jo järjestössä aikaisemmin kehitettyjä malleja kuten vapaaehtoistoimintaa ja siihen yhdistyviä ammattilista tukea.	Kotoutumisvaiheessa lapsiperheet voisivat hyötyä monimuotoisesta tukipalveluinnasta, joka eroaa perinteisestä tukiperheyösiä siinä mielessä että tuki kohdentuisi koko perheeseen. Tähän ei ole valmiita malleja, vaan se tulisi hankkeessa kehittää. Tähän voidaan kehittää perheiden keskinäistä yhteistoimintaa ja yhdessä tekemistä. Näitä voivat olla arkiset toimet, harrastukset ja osallistuminen tapahtumiin, sosiaaliseen kanssakäykyyn ja aktivoitumiseen toimiksi. Tässä suomalaiset lapsiperheet voivat toimia kanssakäykyyn, joka rakastuttaa molempia osapuolia vastavuoroisuudellaan.	Kohderymänä olisi tukea tarvitsevat lapsiperheet sekä ne jotka jo ovat sosiaalihuollon tai avoahuollon piirissä. Periaatteessa toiminta-alue voi olla joku Pelastakaa Lasten alue, tarvetta on jo ilmaistu Etelä- Pohjois-, Länsi- ja Keski-Suomen alue	Katso edellinen kohta	Kumppaneiksi toivomme vastaavaa toimintaa kehittäviä ja toteuttavia järjestöjä ja kunnat.	Tähän liittyy ei ole vielä sovituttuja kumppaneita, mutta alueitoimistoissa on hyvät paikalliset yhteistyösuhteet monien tahojen kanssa.	Pelastakaa Lapset ry, Hanna Tulensalo, hanna.tulensalo@pelastakaaapset.fi, 040 5640835
14	Mångkulturell Föräldrakraft	främjande av gods etniska relationer och delaktighet, främjande av attityder, främjande av livskontroll och vardaglig kompetens (precisera i ytterligare information till exempel samhällskunskap servicehandledning boendrådygning ...), kamratstöd och mentor	Flyktingar och personer som kommer från tredjeländer står ofta i en högre risk för utslagning inom mentelhälsa som korrelerar med sociala motgångar, fattigdom, diskriminering, missbruk och mentala sjukdomar (Blake, Ledsby, Goodnow, O'Donnell 2011) WHO har konstaterat att preventiva åtgärder som fokuserar stöder familjen som helhet har en stark förebyggande roll i att hindra mental ohälsa. Faktorer som känslor för säkerhet, ett föräldraskap, positiv anknytning, självkänsla, positiva föräldra-barn interaktioner och socialt stöd är viktiga förebyggande faktorer. För ett fungerande familjeliv behövs såväl föräldrar som barn stöd i att bli delaktiga i sitt närsmahälsa. Etnicitet, kultur och social kontext är betydande i planeringen av psykosociala interventioner. Att vara och bli förälder i en helt ny kultur med annan lagstiftning och fostringsprinciper kräver rikat stöd. Vi strävar efter en tvåvägsintegration.	Folkhälsans målsättning med projektet är att fokusera på styrkor och resurser där invandramas eget kunnande lyfts fram och beaktas. För familjer med barn i olika åldrar erbjuds samtalsgrupper som stöder fostringsgemenskapen och ger föräldrar möjlighet till reflektion. Kulturella skillnader i uppföring vad gäller ex. normer och lagstiftning tas upp för att ge föräldramas stöd och säkerhet i sin roll. Grupper för gravida invandrar kvinnor med fokus både på den fysiska hälsan och reflektioner kring föräldraskapet motverkar isolering och rädslor. Folkhälsan ordnar också 3-5 dagars läger där familjen som helhet får stöd och stärker sina sociala nätverk. FH har piloterat dessa i liten skala med goda erfarenheter. Vi vill utveckla ett koncept för att stöda familjen och föräldraskapet och tror att en medborgarorganisation som arrangerar har lättare att nå och ta fasta på målgruppen.	Målgruppen är flyktingar och medborgare från tredjeländer i Svenskfinland.	Nyland, Åboland och Österbotten	Kommuner: barnskydd, skolor, daghem, familjearbete, rådgivningar Anordnare av integrationsutbildningar	Folkhälsans förbund, Anna Litonius, anna.litonius@folkhalan.fi, 044 5419042	
15	Kuntatyöntekijöiden vahvistaminen kiintiöpakolaisten vastaanotto- ja kotouttamistyössä.	kuntien ja järjestöjen yhteistyön kehittäminen, palvelujen kehittäminen, hyvien etnisten suhteiden edistäminen osallisuuden lisääminen, osaamisen lisääminen	Hanke vahvistaa kiintiöpakolaisten kotoutumista tukevaa tietoa jatkumoa pakolaisleireiltä uuteen kotikuntaan. Kiintiöpakolaisia vastaanottaville kuntatyöntekijöille ei järjestetä järjestelmällistä koulutautumismahdollisuutta, jossa he voisivat vastavuoroisesti syventää omaa ymmärrystä kiintiöpakolaisuuuteen liittyvistä muuttoliikkeistä, lähtömaista ja saapumisesta rytmistä. Lisäksi kartoitetaan kuntien kiintiöpakolaisten vastaanottoon edellytyksistä (2014) notti esille kuntien tiedontarpeen kiintiöpakolaisten lähtömaakoulutuksen sisällöistä. Kiintiöpakolaisten tiedontarpeen vastatakseen Suomen pakolaisapu kehittää parakaia yhteiskuntaorientaatiota, jonka avulla kiintiöpakolaiset syventävät ymmärrystään suomalaisen yhteiskunnan tarinasta Suomeen saavuttuaan. Hankkeessa kehitetään kuntatyöntekijäkoulutuksen ja yhteiskuntaorientaation sisältöjä, koulutetaan kuntatyöntekijöitä ja kiintiöpakolaisia ja vahvistetaan lähtömaakoulutuksen ja kunnissa toteutettavien koulutusten jatkumoa.	Tavoitteena on vahvistaa kotoutumista tukevaa tietoa jatkumoa pakolaisleireiltä uuteen kotikuntaan tietokatkaisua analysoimalla ja dialogiin pohjautuvaa, vastavuoroista, koulutusta kehittämällä. Hanke vahvistaa kiintiöpakolaisia vastaanottavien kuntatyöntekijöiden valmiuksia suunnitella ja toteuttaa kiintiöpakolaisten vastaanotto- ja kotouttamistyötä sekä kiintiöpakolaisten valmiuksia kotoutua. Hankkeessa kehitetään uudenlainen koulutus kuntatyöntekijöille ja rakennetaan kotoutumista tukevaa yhtenäistä pakettia lähtömaakoulutuksesta vastaavan IOM:n ja yhteiskuntaorientaatiota kehittävän Suomen pakolaispuun, kiintiöpakolaisten ja kuntien kesken. Hankkeessa toteutetaan kulttuuri- ja yhteiskuntaorientaatiokoulutukset kiintiöpakolaisille ja pakolaisuusorientaatiokoulutukset kuntatyöntekijöille. Hanke toteutetaan kohderymän (kuntatyöntekijät ja kiintiöpakolaiset) asiantuntijajuttu hyödyntämällä sekä kuntaverkostoja ja kohderymän osallisuutta vahvistamalla tavalla.	Ensisijaiset kohderyhmät: -kuntatyöntekijät sivistystoimen, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä maahanmuuton alalla. Tarvittaessa myös muut relevantit kuntatoimijat voidaan sisällyttää koulutuksiin. -kuntien saapuvat aikuiset kiintiöpakolaiset (v. 2016 kiintiö 750 henkilöä, joista aikuisia noin 45%)	Hankkeen kohteena ovat kiintiöpakolaisia vastaanottavat kunnat. Ely-keskukset Aikuiskoulutustoimijat	-Kiintiöpakolaisia vastaanottavat kunnat Ely-keskukset Aikuiskoulutustoimijat	-IOM, Suomen pakolaisapu, Diakonia Ammattikorkeakoulu Ely-keskukset -Viranomaisyhteistyö	IOM, Hanna Viljamaa, hanna.viljamaa@iom.int, 040 8347187
16	Innostetaan mobiilisti	kuntien ja järjestöjen yhteistyön kehittäminen, palvelujen kehittäminen, järjestöjen toiminnan kehittäminen, hyvien etnisten suhteiden edistäminen osallisuuden lisääminen, elämäntilannin ja arkielätojen lisääminen (täsmennä lisätiedoissa: esim. yhteiskuntatietoisuus palveluihin opastaminen asunonseuvonta...), vertaistuki ja mentorointi, osaamisen lisääminen, muu mikä	Kotoutumispalvelut ja -hankkeet ovat usein kunnan tai kunteryhmän erillisiä kokonaisuuksia, joissa verkostoja ja muualla syntyneitä hyviä käytäntöjä ja malleja ei välttämättä päästä hyödyntämään tehokkaasti. Niin kunnat ja toteuttavat tahot kuin kouluttajat itsekin hyötyisivät paremmasta verkostoyhteistyöstä ja skaalautuvista toimintamalleista, joita voisi toteuttaa eri kunnissa samalla tavalla. Skaalautuvat toimintamallit toisivat esim. kotoutumiskoulutuksiin huomattavaa kustannustehokkuutta. Mallien syntyminen edellyttäisi olemassa olevien työkalujen, verkostojen ja digitalisaation parempaa hyödyntämistä sekä yhteisöllisen toiminnan kehittämistä.	Tavoitteena on skaalautuva toimintamalli, jossa yhdistyy vahva pedagoginen osaaminen, kustannustehokkuus, yhteisöllinen toiminta ja omaehtoisuus. Toisimme hankekuntien käyttöön kuntarajojen yli siirrettävän pelimuotoisen opetusmallin, jonka avulla kotoutumiskoulutuksissa olevien ja sen läpi käyneiden maahanmuuttajien mahdollisuudet luoda sosiaalisia verkostoja, oppia työllistymistä ja muuhun yhteiskuntaan integroitumista tukevia taitoja sekä suomen kieltä helposti, motivoivasti ja kustannustehokkaasti, lisääntyisivät. Tama tulisi myös itseoppimisen ja -tekemisen motivaatiota ja alentaisi kynnystä lähteä toimimaan arjen tilanteissa. Malli tuo kotoutumiskoulutukseen myös säästöjä mm. tulkkauskaustusten vähenemisen muodossa.	Kohderymänä ovat kotoutumiskoulutuksessa olevat tai sen käyneet maahanmuuttajat. Kohderymänä ovat myös kotoutumispalvelujen parissa työskentelevät sekä kotoutumispalveluja tarjoavat kunnat.	Yhteistyö ei ole alueellisesti rajoittunut. Voimme siirtää peillisen opetuskokonaisuuden minkä tahansa kunnan keskuksi.	-Haemme kunta- ja järjestökumppaneita, jotka ovat kiinnostuneita hyödyntämään digitalisaatiota ja maahanmuuttajia motivoivia omaehtoisuutta, liikunnusta ja ryhmäyhtymistä edistävää työkaluja omilla hankkeissaan. -Yhteistyökumppaneina voisivat toimia myös kolmannen sektorin toimijat ja yhteisöt, jotka järjestävät kotoutumiskoulutuksia. -Yhteistyönä voisi yhdistää myös valtion organisoiman työvompoliittisen koulutuksen, johon maahanmuuttajat osallistuvat ennen työmarkkinoille siirtymistä.	Arffman Consulting Oy järjestää maahanmuuttajille kotoutumiskoulutuksia, ammatillisiin koulutuksiin valmentavia koulutuksia ja yritys koulutuksia eri puolilla Suomea. Lentävä Liitutaalu Oy on pelipedagogiikkaan erikoistunut yritys, jonka tuote, seppo-opetuspelialusta, mahdollistaa pelimuotoisen opetuskokonaisuuden rakentamisen mihin tahansa autenttiseen ympäristöön. Seppo tukee monimuotoista opetusta. Suomen monikulttuurinen liikuntaliitto ry, Fimu, on monikulttuurisen liikunnan valtakunnallinen kattojärjestö Suomessa ja edistää yhdenvertaisuutta, monikulttuurisuutta ja maahanmuuttajien sekä etnisten vähemmistöjen mahdollisuuksia integroitua yhteiskuntaan liikunnan avulla.	Lentävä Liitutaalu Oy, Mira Kekarainen, mira.kekarainen@seppo.io, 040 5229406
17	MOKOMA - monipuolisen kommunikation mahdollisuudet	kuntien ja järjestöjen yhteistyön kehittäminen, palvelujen kehittäminen, järjestöjen toiminnan kehittäminen, hyvien etnisten suhteiden edistäminen osallisuuden lisääminen, elämäntilannin ja arkielätojen lisääminen (täsmennä lisätiedoissa: esim. yhteiskuntatietoisuus palveluihin opastaminen asunonseuvonta...), osaamisen lisääminen	Siltä-valmennus ry ja Valo-Valmennusyhdistys ry työskentelevät hekoimassa asemassa olevien maahanmuuttajien parissa, joista osa osallistuu kuntoututtaviin tai rikosseuraamusasiakkaille suunnattuihin palveluihin. Näillä maahanmuuttajilla suomen kielen taito on yleensä heikko ja vuorovaikutuksen haasteet maahanmuuttajien ja työntekijöiden välillä ovat pälvittäisiä. Kuntouttavissa palveluissa mm. päivä- ja viikko-ohjelmien ymmärtäminen, työturvallisuuteen liittyvät ohjeet ja esimerkiksi keskustelut työkuulturiin liittyvistä asioista ovat haasteellisia. Palveluohjauksessa ongelmat lisääntyvät, palvelujärjestelmän monitahoisuus ja monimutkaisuus aiheuttavat sen, että edes riittävän ymmärryksen aikaansaaminen on haastavaa. Tarvetta on vuorovaikutusta edistävien monipuolisten menetelmien kehittämiseen sekä henkilöstön osaamisen lisäämiseen ja koulutukseen.	Hankkeessa toteutetaan kuntouttavaa ja valmentavaa ryhmätoimintaa sekä avoimissa että suljetuissa ryhmissä. Ryhmät ovat toiminnallisia ja sisältävät runsaasti arkipäivän taitojen harjoittelua, suomen kielen ja kulttuurin perusteita sekä kansalaistoimia. Ryhmät tekevät myös vierailukäyntejä liittyen kulttuuriin, harrastustoimintaan, opiskeluun ja työelämään. Ryhmät myös keskitytään painotetaan vuorovaikutustaitojen harjaantumista. Ryhmätoiminnassa huomioidaan erityisen tuen tarpeet ja kehitetään monipuolisia kommunikatio- ja vuorovaikutusmenetelmiä. Toiminnassa hankitaan tietoa työntekijöiden ja maahanmuuttajien välisen vuorovaikutuksen ongelmakohtista ja kehitetään tarvittavia menetelmiä. Kehittämistyössä hyödynnetään kielellisiä ja ei-kielellisiä menetelmiä monipuolisesti. Erityistä huomiota kiinnitetään kuvamateriaalin käyttöön ja kehitykseen. Hyviä käytäntöjä ja toimintamalleja sekä niiden käyttöä sovelletaan ja koulutetaan laajasti kohderymän kanssa työskenteleville työntekijöille	Maahanmuuttajat, jotka ovat koulutuksen ja työelämän ulkopuolella esimerkiksi erilaisissa kuntouttavissa palveluissa tai valilla oikea-aikasta palvelua.	Kohteena on Pirkanmaa, Uusimaa, Kanta-Häme ja Satakunta	Hankekumppanuuksia voidaan toteuttaa mm. hanketoiminnan maanlieteellisen laajentamisen tai asiantuntijamaksun lisäämisen näkökulmasta mm. kohderymän kanssa toimivat järjestöt.	Siltä-Valmennusyhdistys ry, Maija Scheilhammer-Tuominen, maija.scheilhammer-tuominen@siltavalmennus.fi, 040 5656075	
18	Kolmansien maiden kotoutujat yksin kotona asuvin ikääntyvien apuna	kuntien ja järjestöjen yhteistyön kehittäminen, palvelujen kehittäminen, järjestöjen toiminnan kehittäminen, hyvien etnisten suhteiden edistäminen osallisuuden lisääminen, vertaistuki ja mentorointi, osaamisen lisääminen	Suomen väestöstä yli 65 - vuotiaita on 1,2 miljoonaa. Heistä yli 80 - vuotiaita on 280 000. Ikkäikäden määrä nousee tasaisesti. Yhteiskunnan julkaisuuttu tavoite on, että ikääntyvät asuvat omilla kodeissaan itsenäisesti tai palveluiden turvin niin pitkään kuin mahdollista. Samaan aikaan kotiin annettavien soite- palveluiden kattavuus on pienentynyt, koska kotihoidon resurssit ei ole lisääntyneet. Moni ikääntyvä on läheisensä avun varassa, osalta heistä nämä verkostot puuttavat tai ovat matkan päässä. Monet heistä kärsivät yksinäisyydestä ja sen mukanaan tuomista hankaluuksista kuten syrjäytymisestä ja yhteiskunnan ulkopuolelle jäämisestä. Toisaalla on kolmansista maista tulleita haavoittuvassa asemassa olevia ihmisiä, jotka ukaavat jäädä yhteiskunnan ulkopuolelle. Heille ei pystytä tarjoamaan työtä eikä kotoutumiseen tarvittavia työkaluja. Etenkin ko. maista tulevat naiset työllistyvät kaikkein huonoimmin. Milten nämä kaksi ryhmää voitaisiin saada toimimaan yhdessä?	Tarkoituksena on edistää kolmansista maista tulevien haavoittuvassa asemassa olevien maahanmuuttajien kotoutumista suomalaisen yhteiskuntaan ja luoda julkisia sosiaalipalveluita täydentävä toimintamalli. Sen kehittämiseen osallistuvat kunta, palveluiden tuottajat, kolmannen sektorin ammattikorkeakoulu, ikääntyvä ja hänen läheisensä sekä maahanmuuttajat. Maahanmuuttajat koulutetaan toimimaan yksinasuvan ikääntyvän avustajana, jotta kotona asuminen mahdollistuisi ja jatkuisi pitkään. Tehtäväkuva muistuttaa aikaisempaa kodinhoitajan toimenkuvaa, mutta päivitettyä tulevaan palvelujärjestelmään ja ikääntyvien tarpeisiin siinä. Kotoutuminen on kahdensuuntainen prosessi, joten hankkeessa koulutetaan myös ikääntyvä ja hänen läheisensä, kolmannen sektorin ja julkisten palveluiden tuottajat toimimaan maahanmuuttajan rinnalla. Alkuvaiheessa maahanmuuttajia saa kolmannen sektorin toimijasta mentorin, joka auttaa ja tukee alkuaan pääsää. Hankkeen edetessä mentorin osuus vähenee taustateuksi.	Ikääntyvät yksin asuvat: Tampereella yli 65- vuotiaita on n. 18% koko Tampereen väestöstä ja luvun ennustetaan kasvavan lähes 24 % vuoteen 2040 mennessä. Maahanmuutuksessa ennuste on, että v. 2020 yli 75 -vuotiaita n. 8000 asukasta, joista puolet asuu yksin eli n. 4000 asukasta. Helsingissä oli vuoden 2016 alussa 104 064 vähintään 65-vuotiasta. Ikäryhmien 74- 84 määrä on 30250. Kolmansista maista tulleita haavoittuvassa asemassa olevat henkilöt, etenkin naiset. Heitä on saapunut hankkeen kohtealueelle.	Pirkanmaan alue: Tampere Kanta-Hämeen alue: Hämeenlinna Paikaukunkiseutu	Kolmannen sektorin toimijoita kuten etsiva vanhustyö sekä sosiaalipalveluiden palvelun tarjoajia.	Hämeen ammattikorkeakoulu, HAMK Humanistinen ammattikorkeakoulu, HUMAK Tampereen ammattikorkeakoulu, TAMK Tampereen Setlementtiyhdistys, Naistari	Tampereen ammattikorkeakoulu, Sirpa Salin, sirpa.salin@tamk.fi, 050 5914540
19	Kaksisuuntaista kotouttamista kouluttamalla kouluttajat	hyvien etnisten suhteiden edistäminen osallisuuden lisääminen, asennelmapilrin parantaminen, vertaistuki ja mentorointi, osaamisen lisääminen	Opettajat ovat merkittävässä roolissa lasten ja nuorten asenteisiin vaikuttamisessa. Opettajankoulutuksessa ei käsitellä riittävästi maahanmuuttoon ja monikulttuurisuuteen liittyviä aihealueita, josta johtuen opettajat tarvitsevat lisää tietoa käsitteillä muuttuvaa yhteiskuntaa lasten ja nuorten kanssa. Opettajat tarvitsevat paljon lisää maahanmuuttoon ja monikulttuurisuuteen liittyvää koulutusta, jotta heillä on riittävät tiedot opettaa lapsille ja nuorille tätä aihepiiriä ja sitä kautta vaikuttaa lasten ja nuorten asenteisiin ja ehkäisi vihapuhetta. Konfliktit eri väestöryhmien välillä näkyvät myös kouluuimaissa. Konfliktien ratkaisemiseksi opetushenkilöstö tarvitsee tiedon lisäksi konfliktiratkaisutaitoja (työkaluja). Tämän hankkeen kautta lisätäisiin opetushenkilöstön osaamista ja vahennettaisiin tiedon puutetta. Suorana kohderymänä ovat koulujen henkilökunta ja heidän koulun oppilaat/opiskelijat.	Hankkeen ideana on kouluttaa opettajia monikulttuurisuuteen ja maahanmuuttoon liittyvissä asioissa ja vaikuttaa sen kautta lasten ja nuorten asenteisiin. Lisäksi tarkoituksena on kouluttaa opettajille konfliktiratkaisutaitoja.	Ensisijainen kohderyhmä ovat oppilaitosten ja koulujen opettajat ja henkilökunta. Oulun kokokoissa kaupungissa tassa puhutaan noin 3000 henkilöstä. Väillisenä kohderymänä ovat esimerkiksi koulujen oppilaat/opiskelijat. Asenteiden muuttaminen vaikuttaa kaikkiin kunnassa asuvin maahanmuuttajin ja turvapaikanhakijoihin.	Hankeidea koskee Pohjois-Pohjanmaata.	Kuntia Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuusta, järjestöt (esim. VuoleSetlementti, SPR), valtion virastot (ELY, Migri, Poliisi)	Oulun kaupunki tekee säännöllisesti yhteistyötä edellä mainittujen tahojen kanssa, jotka ovat jo mukana monissa kaupunkien eri hankkeissa ja toiminnassa. Tavoitteena on ottaa heitä mukaan myös tähän hankkeeseen.	Oulun kaupunki, Henri Huuononen, henri.huononen@ouka.fi, 044 7031674

20	Kummi-hanke	<p>Pudasjärven eri ammatti- ja järjestöryhmissä on noussut tarve suuremmalle tuelle maahanmuuttajille heti heidän tälle saavuttuaan. Maahanmuuttajat tarvitsevat käytännöllisiä apua esim. ruoanlaittoon ja alueella liikkumiseen ja muihin arjen taitoihin sekä tietoa esim. harrastustoiminnasta. He haluavat ottaa osaa harrastuksiin ja tapahtumiin, mutta eivät uskalla yksin tai heillä ei ole hoitajaa lapsille. Liikkuminen ilman omaa autoa on myös haastavaa alueella varsinkin talviesi. He haluavat myös oppia tuntemaan kulttuurista ja kieltä kursseja ulkopuolella, mutta heillä puuttuvat paikalliset verkostot. Toisaalta pudasjärveläiset eivät pääse kohtaamaan maahanmuuttajia vapaa-aikalla. Varsinkin alussa tapahtuu väärinkäsityksiä paikallisväestön kanssa, kun yhteinen kieli ja kulttuuri puuttuvat ja käsitykset muodostetaan median ja huhujen kautta. Vapaaehtoistoiminta on rajoittunutta, eivätkä järjestöt ja yhdistykset sekä halukkaita vapaaehtoisia kohtaa puutteellisen viestinnän takia.</p>	<p>Kummi-hanke sisältää erilaisia maahanmuuttajan tukena oleminen muotoja, kuten kummi-perhe, kulttuurikummi, joka tutustuttaa harrastuksiin ja tapahtumiin, ja vara-bovarihempi, joka toimii lapsiperheiden tukena. Kummi-luu myös kohtauksia, joissa kantasuomalaiset voivat tutustua maahanmuuttajiin arkisissa merkeissä. Lisäksi hankkeessa perustetaan vapaaehtoisuus, jonka kautta järjestöt voivat ilmoittaa vapaaehtoisten tarpeista, koulutuksista, kurseista sekä tapahtumista, ja vapaaehtoisiksi haluavat voivat ilmoittautua järjestöille. Hankkeessa kehitetään vapaaehtoisten rekrytointia, koulutamista ja tiedottamista, koulutetaan järjestöjä rahoituksen haussa, luodaan monipuolinen kummi-malli, sekä juurrutetaan erilaiset kummitoiminnat muodot paikallisiin järjestöihin ja yhdistyksiin. Hanke ulottuu myös kantasomalaisiin (erillinen rahoitus), jolle tarjotaan samoja kummi-palveluita. Näin normaaliuden periaate ja kaksisuuntainen kotoutuminen toteutuvat.</p>	<p>Kaikki maahanmuuttajat, erityisesti vastasaapuneet ja vahvan syrjäytymisuhan alla olevat, kuten äidit ja yksinhuoltajat. Pudasjärvellä on 6200 asukasta, joista n. 2% on maahanmuuttajia. Maahanmuutosta valtaosa muodostuu humanitäärisestä maahanmuutosta. Pudasjärvelle otetaan 20 kiintiöpaikallista joka toinen vuosi. Vuonna 2016 vastaanotettiin tämän lisäksi 30 kiintiöpaikallista. Pudasjärvellä on myös kaksi seitsemänpaikkaista perheryhmäkotia ja 10-paikkainen tukiasumisyksikkö yksin alaikäisenä maahan tulleille nuorille.</p>	<p>Hanke koskee Pudasjärven kuntaa ja ympäröiviä kuntia. Toiveena on rakentaa laajempi vapaaehtoisuus ja parantaa vapaaehtoistoiminnan tiedottamista laajemmalle alueelle. Lisäksi koulutusta voi keskittää ja tietotaloa jakaa kuntien kesken. Ihmiset muuttavat usein lähikuntiin, he voivat jatkaa vapaaehtoistoimintaa tai kummitoiminnan käyttämistä muuton jälkeenkin, jos toiminta ylittää kuntarajat.</p>	<p>Haemme hankekumppaneiksi toisia kuntia sekä järjestöjä.</p>	<p>Yhteistyötahoinamme ovat paikallinen SPR, 4H-yhdistys ja Pudasjärven perhekeskisyhdistys.</p>	<p>Pudasjärven kaupunki, Liisa Ronkainen, liisa.ronkainen@pudasjarvi.fi, 040 6212767</p>
21	Toimiva vuorovaikutus kotoutumisen tukena	<p>Maahanmuuttajien suomen (tai ruotsin kielen) taito vaihtelee ja asettaa haasteita vuorovaikutukselle niin viranomaisasioinnissa kuin naapurisuhteissa ja muissa arjen toiminnoissa. Näissä tilanteissa puhutun kielen osaaminen korostuu ja sitä korostetaan, vaikka monessa tilanteessa voi pärjätä kun vuorovaikutuksessa hyödynnetään kaikki saatavilla oleva vuorovaikutusresurssi. Nämä resurssit saadaan käyttöön kun vuorovaikutus ymmärretään multimodaalisena eli monikanavaisena- ja muotoisena. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hyödynnetään kielellisiä (sekosuomi) ja ei-kielellisiä keinoja (kuten eleet, katse ja kuvat) monipuolisesti. Erityisesti kuvien käyttöä voi merkittävästi edistää vuorovaikutusta, mutta niiden käyttöä tulee testata kontekstikohtaisesti ennen kuin niistä saadaan täysimääräinen hyöty.</p>	<p>Haluamme levittää muissa hankkeissamme, kuten KUVAKO, Kielettömänä kaupungissa sekä Visual Sign News- hankkeissamme saatuja kokemuksia, osaamista ja kehitettyjä malleja. Selkokielisiä ja kuvilain pohjalta aineistoja ei ole kovin paljon eikä kattavasti. Ne ovat usein havaittu olevan hyviä apuvälineitä varsinkin kieltenoppimisen alkuvaiheissa, kun suomen kielen taidot eivät vielä riitä esimerkiksi kotilaisen median seuraamiseen tai viranomaisviestintään ymmärtämiseen. Tarjoamme kuvakomunikaation ja monimuotoisen vuorovaikutuksen osaamista, joka on hyödynnettävissä missä tahansa kotoutumisen kontekstissa, jossa ongelmana on muodostuu yhteisen ymmärryksen rakentuminen puutteellisen kielitaidon vuoksi. Haluamme kehittää kotoutumisen prosessia siten, että olemme mukana tai itse toteuttamassa laajempia yhteishankkeita mm. kuntien, ELY-keskusten ja järjestöjen kanssa yhteistyössä.</p>	<p>Hankkeen kohderyhmänä ovat maahanmuuttajien kanssa työskentelevät sekä vapaaehtoiset että muut kotouttamistyötä tekevät tahot ja hankkeet. Saatavuttavasta viestinnästä hyöttyvät erityisesti luku- ja kirjoitustaidottomat, lapset, perheet sekä traumasoituneet ja suomen kieltä heikosti osaavat maahanmuuttajat.</p>	<p>Humak, Selkokeskus ja Papunet toimivat valtakunnallisesti, joten haemme myös kumppanuuksia valtakunnallisesti. Erityiset alueelliset kiinnostuksen kohteemme ovat Uusimaa ja Pohjois-Savo.</p>	<p>Haemme yhteistyökumppaneita, joiden hankkeissa vuorovaikutus maahanmuuttajien ja pakolaisten kanssa on keskeisessä asemassa. Kumppaneita, jotka työskentelevät kotoutumisen eri prosesseissa (viranomaisohjelmat, kunnat ja kotouttamistyötä tekevät kansalaisjärjestöt, oppilaitokset ja korkeakoulu).</p>	<p>Tässä hankkeessa kumppanina meillä on Selkokeskus ja Papunet. Lisäksi haemme uusia kumppanuuksia, ks. kohta 7. Meneillään olevassa haussa olemme yhteistyökumppani Silta-Vaimennus ry:n "Erityisryhmien kotoutumisen ja kommunikaation tukeminen" -hankkeessa.</p>	<p>Humanistinen ammattikorkeakoulu, Marja Eskel, marja.eskel@humak.fi, 050 4119595</p>
22	Naisen OMAPAIKKA Suomessa -hanke	<p>1. Maahanmuuttajanaisten ja -perheiden terveyden, hyvinvoinnin ja kotoutumisen edistäminen 2. Kotona olevien, kotouttamistoimien ulkopuolella olevien maahanmuuttajanaisten omaehtoisen osallisuuden ja osallistumisen lisääminen. 3. Maahanmuuttajanaisten vertaistoiminnan aktivoiminen. 4. Perheellistyneiden nuorten maahanmuuttajanaisten tukeminen tulevaisuuden opiskelun ja työelämään. 5. Maahanmuuttajaperheiden ja vanhemmuuden tuki. 6. Kartottaa kohderyhmän tuen tarpeita. 7. Ulkopuolisuuden ja syrjäytymisen ehkäisy</p>	<p>Hyödynnämme hankkeessa jo olemassa olevaa vertaistoiminnan koulutusosaamista ja toimintamalleja (Viestilitto, MLL, Nilo-Hearts ry, muut monikulttuuriset naisjärjestöt). Tarkoituksena on edistää eri ikäisten maahanmuuttajanaisten omaehtoista osallistumista ja samalla auttaa jokaista omassa kotoutumisvaiheessaan kiinnittymään yhteiskuntaan. Alueen maahanmuuttajajonon toimijoilla on vahva verkostoyhteistyö, joka mahdollistaa kotoutumisprosessin monilaisen kehittämisen sote-palveluiden muutosvaiheissa. Haluamme saada uutta näkökulmaa maahanmuuttajanaisten kotoutumisen tukemiseen ja pyrämme löytämään ratkaisuja valtakunnallisissa tutkimuksissakin esiin nousseisiin haasteisiin (maahanmuuttajanaisten ja -perheiden terveyttä suojaavat tekijät, opiskelu ja työllistyminen, asiakas- ja palveluskeskeisen lähtökohdan tuen tarpeita). Tarvitsemme toiminnallisia, vuorovaikutteisia työtapoja, joilla tavoitamme haavoittuvan ja helposti ulkopuolelle jäävän kohderyhmän mahdollisimman varhain.</p>	<p>- Kotouttamistoimien ulkopuolella olevat, tukea tarvitsevat, eri ikäiset maahanmuuttajanaiset - Nuoret perheellistyneet maahanmuuttajanaiset - Monikulttuuriset perheet - Maahanmuuttajien yhteisöt ja järjestöt</p> <p>Vertaistoimintaan tavoitellaan 20-40 naista: vertaisohjaajiksi 4-6 hlöä: osallistava tiedottaminen alueen kaikille maahanmuuttajille.</p> <p>Kainuu</p> <p>Kaihuussa on noin 1400 ukomaalaistaustaista henkilöä (n. 1,8 % alueen väestöstä: entien venäläisiä, irakilaisia, somaleja, afganeja; yht. yli 50 eri kieltä). Kajaanssa on VOK (150 p), kiintiöpaikallista vastaanotetaan vuosittain Kajaanin, Suomussalmella ja Hyrynsalmella yhteensä vajaa 100 hlöä. Lisäksi perheenjähtämisten kautta 50-100 hlöä</p>			<p>Teemme verkostoyhteistyötä paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti eri toimijoiden kanssa. Paikallinen maahanmuuttajajonon kumppanuuksien muodostuu järjestöjen, oppilaitosten, yritysten, kuntien ja maakunnan toimijoista.</p>	<p>Kainuun Nuotta ry, Anneli Vatula, anneli.vatula@kainuunuotta.net, 045 6926013</p>
23	Vertaisviikkokokous -yksiköstä monikoksi	<p>Taustalla on huoli nuorten eriytyvistä arjista, joissa ei tapahdu luontevaa kohtaamista erilaisuuden kanssa. Tutkimusten mukaan nuoret tarvitsevat tukea vuorovaikutustaitojen edistämiseen sekä alton ryhmäytymiseen, joissa voi syntyä luottamusta niin itsen kuin muihin toimijoihin. Oman lähipiirin arvojen ja asenteiden lisäksi uudet avaukset tuottavat rikastuttavia kokemuksia. Nuoruuden aikana rakentuvat suhteet muokkaavat vahvasti käsitystä itsestä, meistä ja toisista. Tuttuuden, yhdessä kokemisen ja oppimisen kautta on mahdollista nähdä moninaisia ja erilaisia lähtökohdista tulevia nuoria kavereinaan. Tarvitaan puutteet, joissa näitä kohtauksia voidaan luontevasti järjestää. Erityisesti maahanmuuttajajoukolla on usein hankaluutena omien vanhempien suhtautuminen ja ymmärrys suomalaisen olemiseen. Huomiollamalla nämä vanhemmat ja huolehtimalla myös heille turvallinen kohtaamisympäristö, voidaan avata maahanmuuttajajoukko laajempi näky tulevaisuuteen ja koulutusmahdollisuuksiin</p>	<p>Yhteistyökoululle suunnitellaan ja tarjotaan ilmiöperustaisen oppimisen tueksi räätälöityjä opintokokonaisuuksia, joissa voidaan yhdistää eri oppiaineita ja oppilaita. Tärkeää on luoda uusia nuorten viikkokokouksia, joissa on mahdollisimman eritaustaisia nuoria, erityisesti valmo-luokilla. Ryhmiä ohjauvat opettajat, mm yhteispedagogit, teatteri-ilmaisun ohjaaja, sosionomi, toimintaterapeutit. Heidän tehtävänsä on huolehtia ryhmien keskinäisestä tutustumisesta, luottamuksen rakentamisesta ja ryhmäytymisestä. Ryhmien tehtäväksi tulee yhdessä opiskella kulloiseenkin ilmiöperustaiseen opintokokonaisuuteen liittyvät tehtävät, joissa liikutaan myös koulun ulkopuolella. Oppimisen tulokset tallennetaan jaettaviksi digitaaliselle alustalle. Opintojakson päätökseksi ryhmät valmistelevat tehtäviensä esittelyn vanhemmilleen nonformaalissa ympäristössä. Ryhmissä tuetaan maahanmuuttajajoukkojen koulutusorientaatiota, erityisesti korkeasteelle. Ryhmien toimintaa arvioidaan tutkimuksella.</p>	<p>Yläkouluikäiset maahanmuuttajajoukot Maahanmuuttajajoukkojen vanhemmat Nuoruuden parissa työskentelevät ammattilaiset, erityisesti maahanmuuttajajoukkojen parissa koulussa työskentelevät Nuoruutta oppinnoissaan kasittelevat korkeakouluopiskelijat Paikalliset nuorisojärjestöt, jotka osallistuvat opintojaksokehittävien tekemiseen ja suomalaisen kansalaistoimintaan innostamiseen</p>	<p>Turku, Jyväskylä, Kuopio ja paikkakunnit</p>	<p>Kohdealueiden sivistyslaitokset, kotouttamisesta vastaavat kuntatoimijat, järjestötoimijat, myös kohderyhmän vanhempien tavoittamiseksi</p>	<p>Suomen Humanistinen ammattikorkeakoulu / yhteispedagogikoulutus (Turku, Jyväskylä, Kuopio ja paikkakunnit) Turun ammattikorkeakoulu / Taideakatemia Turun ammattikorkeakoulu / Hyvinvointialat</p>	<p>Humanistinen ammattikorkeakoulu, Eeva Siinälä-Juha, eeva.siinälä-juha@humak.fi, 0400 349263</p>
24	Vertaisituki	<p>Vastaanottokeskuksesta omaan asuntoon muuttaneet turvapaikan saaneet maahanmuuttajat ovat usein yksinäisiä, jolloin heidän yhteiskuntaan kotoutuminen on heikkoa ja syrjäytymisvaaraa korkea. Yksinäisyydessä pakolaistaustaisen maahanmuuttajan usein hyvin traumaattiset kokemukset palautuvat aktiivisesti mieleen ja aiheuttavat masennusta ja muita mielenterveysongelmia, myös itsesuojautus voi lisääntyä. Yhteiskunnan tarjoaman sosiaalisen tuen lisäksi olisi vertaistuen tarjoaminen hyvin tärkeää ja arvokasta syrjäytymistä ehkäisevää työtä tällaisessa elämäntilanteessa oleville henkilöille. Erilaiset verkostot tarjoavat suomalaisen tukea maahanmuuttajille, mutta jo kotoutuneiden, aiemmin maahan muuttaneiden saman kulttuuri- ja kokemustaustan omaavien ihmisten vertaistuki on hyvin vahaista. Kuitenkin juuri tällainen, omalla äidinkiellään saava vertaistuki olisi persoonallista ja luontevasti vastaanotettava apua yksinäisyydestä kärsiville, traumatisoituneille maahanmuuttajille.</p>	<p>Hankkeen alussa keskitytään löytämään yksinäisyydestä kärsivät maahanmuuttajat esim. Diakonialaitoksen etsivän työn toimintamallilla mukallin. Lähestymme avustajavirtaajia luottamuksella ja avustarve kartoitetaan yhdessä henkilön omia toiveita kunnioittaen. Samanaikaisesti aktivoimme kampanjan, jossa haetaan maahanmuuttajia vertaistukensa tarjoavaan ystävätoimintaan mukaan. Vertaistukijaksiksi ryhtyvät henkilöt koulutetaan tehtävänsä ja ohjataan tukea kalpaavan henkilön luokse SPR:n ystävätoiminnan ja Meilahden seurakunnan vapaaehtoistoiminnan periaatteiden mukaisesti. Tuki voi olla joko kahdenkeskistä tai ryhmässä tapahtuvaa monikulttuuritoimintaa, jossa mukana toimisi uusi suomalaisia vapaaehtoisia edistämässä kielen oppimista ja kotoutumista. Hankkeessa luodaan uusi maahanmuuttajien yksinäisyyttä vähentävä, psyykkistä tukeva ylläpitävä ja kotoutumista edistävä vertaistukeen perustuva malli, jossa jo kotoutuneet maahanmuuttajat toimivat aktiivisesti auttajana ja kotoutujan roolissa.</p>	<p>Kohteena ovat syrjäytymisvaarassa olevat, yksinäisyydestä kärsivät maahanmuuttajat. Naiset, erityisesti vanhemmat naiset, jotka eivät ole aktiivisesti etsimässä työtä, jäävät helposti koteihinsa ns. "neijän seinän vangeiksi". Kotona olevat naiset ja lapsiaan hoitavat äidit jäävät helposti kunnallisten kotouttamistoimenpiteiden ulkopuolelle, jolloin syrjäytymisriski on suuri. Erityisesti Lähi-Idän alueelta pakolaisina tulleet maahanmuuttajanaiset ovat tänä päivänä akuutisti vertaistuen tarpeessa.</p>	<p>Hanke keskittyisi aluksi Länsi-Helsingin alueelle, mutta toimiva konsepti olisi toteutettavissa kaikilla Suomessa kotoutumisen yhtenä toimintamuotona.</p>	<p>Haemme kunta- ja järjestöyhteistyötä.</p>	<p>Yhteistyössä on nyt mukana Meilahden seurakunta ja mahdollisesti muita seurakuntia Länsi-Helsingin alueelta (Huopalahden rovastikunta) sekä SPR:n Länsi-Helsingin osasto, myös Helsingin kaupungin kanssa tehty alustavia yhteistyösunnitelmia.</p>	<p>Meilahden seurakunta, Lea Pykkänen, lea.pykkanen123@gmail.com, 050 5212663</p>
25	Lähiökehitys ja maahanmuuttajien turvallisuus	<p>Suomessa maahanmuutto on jatkuvasti lisääntynyt kolmansista maista. Maahanmuutto kohdistuu tietyihin suurin kaupunkeihin ja näissä tiettyihin alueisiin ja lähiöihin. Seurauksena tästä on ollut se, että näihin kaupunkeihin on syntynyt asuinalueita, joissa maahanmuuttajien osuus ylittää 30%. Yksittäisellä asuinalueella maahanmuuttajajavaeston kasvu seurauksena voi olla korttelin joskus jopa kokonaisen asuinalueen etnisen hierarkan "kipautuminen" jolla viitataan tilanteeseen, jossa kantaväestö jää vähemmistöön maahanmuuttajien osuuden kasvaessa. Erityisesti näissä lähiöissä maahanmuuttajat tuntevat itsensä turvattomiksi ja tätä turvattomuutta lisää eri väestöryhmien jännitteet suhteet. Tarve maahanmuuttajien turvallisuuden ja turvallisuuden tunteen kehittämiseen on suuri. Tällä hetkellä ei välttämättä tunneta mitkä elementit fyysisessä ja toiminnallisessa ympäristössä lisäävät maahanmuuttajien turvattomuutta.</p>	<p>Asukasrakenteen voimakkaasta muuttamisesta voi seurata eri asukasryhmien välille syntyä kärjistyviä konflikteja jotka saattavat liittyä myös etnisiin jakoihin. Turussa saadussa aikaisemmissa tutkimuksissa (Rasnikangas 2014) kantaväestön kuulatut asukkaat ovat olleet kaikkein kriittisimpiä asuinalueensa asukasrakennetta kohtaan juuri suurimmassa maahanmuuttajakeskittymässä.</p> <p>Tarvitaan alueellisia turvallisuussunnitelmia, jotka lähtevät maahanmuuttajien näkökulmasta. Sunnitelmissa pyritään parantamaan lähiöiden maahanmuuttajien turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta. Käytännön aluekohtainen turvallisuussunnitelma perustuu valtakunnalliseen Rikossektorijuntaneuvoston ohjeistukseen ja tehdään yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa (Kaupunkisuunnittelu ja muut kaupungin sektoriviranomaiset, Varsinais-Suomen Poliisilaitos, kansalaisjärjestöt, taloyhtiöt ja seurakunnat). Pilotialueena tulee toimimaan Turun Pansio-Pernon alue.</p>	<p>Kohderyhmänä on maahanmuuttajat kolmansista maista Turun Pansio-Pernon alueella. Alueella asuu 5500 asukasta, joista maahanmuuttajia on noin 1300. Alueella toimii myös SPR:n vastaanottokeskus joka vastaanottaa turvapaikanhakijoita.</p>	<p>Turun Pansio-Perno soveltuu hyvin paikallisen turvallisuuden suunnittelun kohdealueeksi, koska alueelle on ollut leimaa antavaa kohtuullisen sosiaalinen segregoituminen, taloudellinen osattomuus, suuri työttömyys ja muuttoliike suhteessa Turun muihin alueisiin. Leimaa antavaa Pansio-Perno alueelle on myös toisaalta voimakas asukkaiden vaihtuvuus ja toisaalta pysyvyys.</p>	<p>Haemme toisia kaupunkikumppaneita joilla on Turun kanssa saman tyyppisiä lähiöiden kehittämisnäkömiä. Lisäksi haemme sellaisia järjestöjä jotka toimivat maahanmuuttajien apuna kotoutumisessa.</p>	<p>Turun kaupungin useat eri hallintokunnat ja Varsinais-Suomen poliisilaitos</p>	<p>Turun Ammattikorkeakoulu, Jari Hieteranta, jari.hieteranta@turkuamk.fi, 0400 479740</p>